

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษาต่อ และฝึกอบรมภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ข้าราชการที่การพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย ที่ ก.พ. กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษาต่อ และฝึกอบรมภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษาต่อ และฝึกอบรมภายในประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญ และให้หมายความรวมถึงลูกจ้างประจำสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรรมตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาชีพหรือที่เรียกชื่อย่างอื่น

“ศึกษาเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้ด้วยการศึกษาต่อภาคปกติ ภาคนอกเวลา ภาคฤดูร้อน การเรียนหรือการวิจัยตามหลักสูตรของสถานศึกษาในประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งปริญญาหรือประกาศนียบัตร

“การศึกษาต่อภาคปกติ” หมายความว่า การศึกษาภายในประเทศ โดยใช้เวลาการเต็มเวลา

“การศึกษาต่อภาคนอกเวลา” หมายความว่า การศึกษาภายในประเทศ โดยใช้เวลาการบางส่วน หรือไม่ใช้เวลาราชการ

“การศึกษาต่อภาคฤดูร้อน” หมายความว่า การศึกษาภายในประเทศ โดยใช้เวลาราชการตามที่สถานศึกษา หน่วยงานของทางราชการจัดขึ้นในภาคฤดูร้อน

“ฝึกอบรม” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์ ด้วยการเรียนหรือการวิจัยตามหลักสูตรการฝึกอบรม การล้มมนาหรือการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ดำเนินการภายในประเทศ ทั้งนี้ โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์หรือประโยชน์ยืดหยุ่น

“ดูงาน” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้วยการสังเกตการณ์ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ดำเนินการภายในประเทศ

“ปฏิบัติการวิจัย” หมายความว่า การทำงานวิจัยในประเทศไทยเพื่อนำผลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ ของส่วนราชการโดยตรง แก้ไขที่มีความรวมถึงการวิจัยตามลักษณะหรือที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหรือฝึกอบรม

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และมีอำนาจพิจารณาตัดความ และวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับ รวมถึงกำหนดการปฏิบัติ และยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖ ข้าราชการที่จะนำไปศึกษาเพิ่มเติม ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) พ้นจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ข้าราชการที่ยังอยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติเป็นการเฉพาะราย จากผู้มีอำนาจอนุมัติ

(๒) เป็นผู้ที่เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติมแล้ว จะต้องมีเวลา空余มา ปฏิบัติราชการชดใช้ได้ครบก่อนเกษียณอายุราชการ ทั้งนี้ โดยให้รวมระยะเวลาที่ต้องชดใช้สำหรับการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยเดิมที่ขาดใช้ไม่ได้แล้วเสร็จด้วย

(๓) เป็นผู้ที่ผู้บังคับบัญชาปรบองว่าปฏิบัติราชการด้วยดี มีความประพฤติเรียบร้อยและไม่อุ้ยระหว่างถูกกล่าวหาทางวินัย เว้นแต่โภคภัณฑ์

ข้าราชการที่ถูกกล่าวหาแต่เดือน จะไปศึกษาเพิ่มเติมได้เมื่อพ้นโทษตัดเงินเดือนแล้ว หรือถ้าเป็นผู้ถูกลงโทษลดเงินเดือนจะไปศึกษาเพิ่มเติมได้เมื่อถูกกล่าวโทษลดเงินเดือนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๔) ข้าราชการที่เคยได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทยตามระเบียบนี้ หรือตามระเบียบอื่น จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถ้าส่วนราชการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ข้าราชการซึ่งกลับมาปฏิบัติราชการไม่ครบตามกำหนดไปศึกษาเพิ่มเติม หรือปฏิบัติการวิจัยอีกให้ส่วนราชการพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป

ข้อ ๗ ข้าราชการที่ประสงค์จะไปศึกษาเพิ่มเติม ต้องยื่นหลักฐาน ดังนี้

(๑) หลักสูตรหรือแนวทางการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาที่จะไปศึกษา พร้อมหนังสือตอบรับจากสถานศึกษาที่จะไปศึกษาเพิ่มเติม

(๒) บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็น และความต้องการของทางราชการที่จะต้องให้ข้าราชการผู้นี้กลับมาปฏิบัติไปศึกษาเพิ่มเติม ตลอดจนแผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นี้กลับมาปฏิบัติ

(๓) คำรับรองของผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๖ (๓)

(๔) หลักฐานการศึกษา

(๕) หลักฐานการได้รับทุน (ถ้ามี)

ข้อ ๘ ข้าราชการที่จะไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยต้องขออนุมัติ ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงจะไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยได้

ในกรณีหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่จะไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ ๙ การให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการพิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาวิชาและระดับความรู้ที่ให้ไปศึกษาเพิ่มเติมต้องสอดคล้องหรือเป็นประโยชน์กับงาน หรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่ เว้นแต่เป็นการไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา และผู้มีอำนาจจ่อนุมัติ

(๒) ต้องเป็นการไปศึกษาเพิ่มเติมในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการให้การรับรองมาตรฐาน หลักสูตร

(๓) การศึกษาเพิ่มเติมตามคำสั่งหรือการมอบหมายของทางราชการในหลักสูตรที่ อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ.กระทรวง พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในส่วนราชการ ให้ถือสมมุติว่าข้าราชการที่ไปศึกษาในหลักสูตรนั้นๆ ไปปฏิบัติราชการ ซึ่งอาจจะนำผลงานจากการศึกษา มาประกอบพิจารณาเลื่อนเงินเดือนได้

ข้อ ๑๐ การให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ให้ผู้มีอำนาจจ่อนุมัติ พิจารณาลงอัตรากำลังที่มีอยู่ โดยให้มีผู้ปฏิบัติงานพึงพอใจให้เสียหายแก่ราชการและไม่ต้องดึงอัตรากำลังเพิ่ม

ข้อ ๑๑ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ต้องทำสัญญา ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยจัดทำเป็นสามฉบับ ต้นฉบับเก็บไว้ที่ส่วนราชการของผู้มีอำนาจจ่อนุมัติ ส่วนคู่อับบันเก็บไว้ที่หน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานจำนวนหนึ่งฉบับ และมอบให้แก่ผู้ได้รับอนุมัติจำนวนหนึ่งฉบับ

ข้อ ๑๒ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติมต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษาที่เข้าศึกษา ทุกประการและจะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการด้วย

ข้อ ๑๓ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ในกรณีที่มิจดูระหว่างหรือเจ็บป่วยหรือกรณีอื่นใด ต้องยื่นใบลาต่อสถานศึกษานั้น ในกรณีที่ลาเกินกว่าสิบห้าวัน จะต้องยื่นลาต่อทางราชการตามลำดับขั้น ตามระเบียบการลาของทางราชการด้วย

ข้อ ๑๔ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ต้องรายงานผลการศึกษาทุกๆ ภาคเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นทราบเพื่อรายงานต่อส่วนราชการ

ข้อ ๑๕ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยต้องปฏิบัติตาม ข้อสุกพันในสัญญาตามข้อ ๑ มิใช่นั้นอาจถูกดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๑๖ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยตามระเบียบนี้ ต้องอยู่ในความดูแลของส่วนราชการ ต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง หรือคำแนะนำ ของ ก.พ. และสำนักงาน ก.พ. รวมทั้งระเบียบนี้ด้วย มิใช่นั้นอาจถูกดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ถ้าหากทางราชการ มีความจำเป็นจะให้กลับมาปฏิบัติราชการ ให้ผู้มีอำนาจจากบุตรดีสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการทันที

ข้อ ๑๘ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย จะต้อง ศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด หากจะเปลี่ยนแปลง กำหนดระยะเวลา สถานศึกษาหรือฝึกอบรม โครงการวิจัย หรือแนวทางศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ไปจากที่ได้รับ อนุมัติไว้ ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจจากบุตรดี

ข้อ ๑๙ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ หรือเมื่อเสร็จจากการศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือ ปฏิบัติการวิจัยก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ ข้าราชการผู้นั้นจะต้องรับรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ โดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติหรือวันที่เสร็จการศึกษา เพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เป็นการศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี และในกรณีที่ไปปฏิบัติการวิจัย ข้าราชการผู้นั้นจะต้องนองบวชานิพนธ์หรือรายงานผลการปฏิบัติการวิจัยฉบับสมบูรณ์จำนวนสองฉบับ ให้ส่วนราชการภายใต้สืบหัววันนับแต่วันที่เสร็จจากการศึกษาเพิ่มเติม หรือวันที่สิ้นสุดโครงการปฏิบัติการวิจัย

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการรายงานสรุปการดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษา เพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศให้ ก.พ. ทราบทุกหากเดือน ตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่ ก.พ.กำหนด

หมวด ๖ การศึกษาต่อภาคปกติ

ข้อ ๒๑ การไปศึกษาต่อภาคปกติ แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

ประเภท ก. ประเภทที่ส่วนราชการคัดเลือกส่งไปศึกษา

ประเภท ข. ประเภทที่ต้องไปสมัครสอบคัดเลือกหรือได้รับคัดเลือกด้วยตนเอง

ข้อ ๒๒ ข้าราชการที่จะไปศึกษาต่อภาคปกติ ประเภท ก. ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย

ข้าราชการที่จะไปศึกษาต่อภาคปกติ ประเภท ข. ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้ไปสมัครสอบคัดเลือกหรือคัดเลือก และต้องไปสมัครสอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ณ สถานศึกษาและในสาขาวิชาที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด เมื่อสถานศึกษานั้นประกาศผล การสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกแล้ว การจะให้ไปศึกษานั้นให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายอีกชั้นหนึ่ง โดยคำนึงถึงระดับการศึกษาสาขาวิชาที่สอดคล้องหรือเป็นประโยชน์ กับงาน หรือมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ดำรงอยู่ตามที่ ก.พ. กำหนด เว้นแต่ข้าราชการต้องการไปศึกษาต่อ ภาคปกติ เพื่อพัฒนาตนเองและผู้บังคับบัญชาเห็นชอบด้วย

เมื่อได้จัดทำสัญญาเรียนร้อยแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย แล้วแต่กรณี จัดส่งตัวข้าราชการผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการศึกษาต่อภาคปกติ และให้ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการ มอบหมายแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบด้วย

ข้อ ๒๖ ข้อผูกพันของข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคปกติ

(๑) ข้าราชการที่สำเร็จการศึกษาแล้ว หรือต้องออกจากสถานศึกษาที่เข้าศึกษาหรือต้องหยุดการศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาด้วยประการใดๆ ก็ตาม ต้องกลับมาปฏิบัตรราชการในหน่วยงานที่ตนปฏิบัตรงานอยู่ ก่อนเข้ารับการศึกษา หรือในระหว่าง กรม ตามที่ทางราชการเห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ไปศึกษา แต่หากผู้นั้นได้โอนไปรับราชการที่ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่ในระหว่างที่ปฏิบัตรราชการ ชดใช้อยู่ให้นับเวลาที่ต้องปฏิบัตรราชการดังกล่าวต่อเนื่องไปได้และให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่นั้น รับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ตามสัญญานี้ด้วย

(๒) ถ้าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคปกติรายได้ไม่สามารถกลับมาปฏิบัตรราชการได้ครบ ตามระยะเวลาที่กำหนดตาม (๑) รวมทั้งผู้ที่ทางราชการเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไป ผู้นั้นจะต้อง ชดใช้คืนเงินทุน และหรือเงินเดือน รวมทั้งเงินเพิ่ม และหรือเงินอื่นใดทั้งสิ้นที่ได้รับไปในระหว่างที่ได้รับอนุมัติ ให้ไปศึกษาต่อภาคปกติ และเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินที่จะต้องชดใช้คืนแก่ส่วนราชการทันที เว้นแต่ส่วนราชการ ตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัตรราชการชดใช้ หรือปฏิบัตรราชการชดใช้ไม่ครบกำหนดเวลาตาม (๑) เพราะถึงแก่ความตาย หรือถูกสั่งให้ออกหรืออนุญาตให้ลาออกจากราชการ เนื่องจากเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตกเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตพิ亲เพื่อนไม่สมประกอบ ก็ให้ระงับไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินและเบี้ยปรับ จำนวนดังกล่าวคืนแก่ส่วนราชการ

หมวด ๓ การศึกษาต่อภาคนอกเวลา

ข้อ ๒๗ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคนอกเวลา โดยไม่ต้องใช้เวลาราชการไปศึกษา ไม่ต้องขออนุมัติ แต่ต้องรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้บังคับบัญชาทราบก่อน จึงจะไปศึกษาได้

ข้อ ๒๘ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการไปศึกษาต่อภาคนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการ บางส่วน มีดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่ผู้บังคับบัญชา รับรองว่าหากให้ไปศึกษาต่อภาคนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการบางส่วน แล้วจะไม่เกิดความเสียหายต่อราชการ

(๒) เป็นผู้เช่าใจใส่ในการปฏิบัตรราชการเป็นอย่างดี และให้ออกเดินทางจากหน่วยงานที่ตนปฏิบัตรงาน อยู่ก่อนเวลาเลิกปฏิบัตรราชการได้ไม่เกินวันละหนึ่งชั่วโมงสามสิบนาที เว้นแต่หน่วยงานได้กำหนดเวลาทำงาน เป็นอย่างอื่น นอกจากวันทำงานตามปกติ หรือมีความจำเป็นต้องออกเดินทางเกินกว่าวันละหนึ่งชั่วโมง สามสิบนาที แต่ไม่เกินเจ็ดชั่วโมงสามสิบนาทีต่อสปดาห์ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป

(๓) จำนวนข้าราชการที่จะได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการบางส่วน รวมกันทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนข้าราชการทั้งหมดในหน่วยงานนั้นๆ แต่ถ้าในหน่วยงานได้มีข้าราชการทั้งหมดด้วยกันแล้ว ก็ให้ยกเว้น

(๔) ถ้าหน่วยงานได้มีผู้สอบเข้าศึกษาต่อภาคนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการบางส่วน ได้เกินกว่าจำนวน ที่จะอนุมัติได้ ให้พิจารณาตามลำดับจากโสข่องทางราชการ และโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม

ข้อ ๒๙ ข้อผูกพันของข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภายนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการบางส่วน มีดังนี้

(๑) เมื่อกลับจากการศึกษาแล้ว ต้องกลับมาปฏิบัตรราชการในหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่ก่อนเข้ารับการศึกษา หรือในกระทรวง กรม ตามที่ทางราชการเห็นสมควร เป็นเวลาหนึ่งปี แต่หากผู้นั้นได้โอนไปรับราชการที่ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่ในระหว่างที่ปฏิบัตรราชการชดใช้อยู่ให้นับเวลาที่ต้องปฏิบัตรราชการดังกล่าวต่อเนื่องไปได้และให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่นั้น รับโอนหักสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาฉบับด้วย

(๒) ถ้าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภายนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการบางส่วนรายใดไม่สามารถกลับมาปฏิบัตรราชการได้ครบตามระยะเวลาที่กำหนดตาม (๑) รวมทั้งผู้ที่ทางราชการเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไป ผู้นั้นจะต้องชดใช้เงินในอัตรา率อย่างสูงของเงินเดือนที่ได้รับไปในระหว่างที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภายนอกเวลา โดยใช้เวลาราชการบางส่วน รวมทั้งเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินที่จะต้องชดใช้คืนแก่ส่วนราชการทันที เว้นแต่ส่วนราชการตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่สามารถกลับบุเข้าปฏิบัตรราชการชดใช้ หรือปฏิบัตรราชการชดใช้ไม่ครบกำหนดเวลาตาม (๑) เพราะดึงแก่ความดายหรืออุกสึ่งให้ออกหรืออนุญาตให้ลาออกจากราชการ เนื่องจากเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตกเป็นผู้ไร้ความสามารถหรือจิตพิ亲เพื่อนไม่สมประกอบ ก็ให้ระงับไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินและเบี้ยปรับจำนวนดังกล่าวคืนแก่ส่วนราชการ

ข้อ ๓๐ ผู้ที่ไปศึกษาต่อภายนอกเวลา ถ้าจะไปศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ อาจขออนุมัติไปศึกษาต่อภาคปกติ โดยให้พิจารณาอนุมัติได้มีกำหนดไม่เกินหนึ่งปี เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติแล้ว ถ้าผู้นั้นยังศึกษาไม่สำเร็จและมีความประสงค์จะขยายเวลาศึกษาต่ออีกให้ยื่นคำร้องต่อส่วนราชการก่อนวันสิ้นสุดของสัญญาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ทำสัญญาเพิ่มเติมโดยอนุโลงและหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเห็นสมควรอาจพิจารณาขยายเวลาการศึกษาได้ตามเหตุผลและความจำเป็นเฉพาะกรณี ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษา รวมแล้วไม่เกินสองภาคการศึกษา หรือไม่เกินหนึ่งปีการศึกษา เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้และมีความจำเป็นต้องขยายเวลาอีก ให้ขอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติเป็นกรณีๆ ไป

หมวด ๔ การศึกษาต่อภาคฤดูร้อน

ข้อ ๓๑ การอนุมัติให้ข้าราชการไปศึกษาต่อภาคฤดูร้อนให้พิจารณาอนุมัติเป็นปี ๑ ไป

ข้อ ๓๒ ข้อผูกพันของข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคฤดูร้อน มีดังนี้

(๑) เมื่อกลับจากการศึกษาแล้ว ต้องมาปฏิบัตรราชการในหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่ก่อนเข้ารับการศึกษา หรือในกระทรวง กรม ตามที่ทางราชการเห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ไปศึกษาแต่หากผู้นั้นได้โอนไปรับราชการที่ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่ในระหว่างที่ปฏิบัตรราชการชดใช้อยู่ ให้นับเวลาที่ต้องปฏิบัตรราชการดังกล่าวต่อเนื่องไปได้และให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่นั้น รับโอนหักสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาด้วย

(๖) ถ้าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคฤดูร้อนรายไดไม่สามารถกลับมาปฏิบัตรราชการได้ครบตามระยะเวลาที่กำหนดตาม (๑) รวมทั้งผู้ที่ทางราชการเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไป ผู้นั้นจะต้องชดใช้คืนเงินทุน และหรือเงินเดือน รวมทั้งเงินเพิ่ม และหรือเงินอื่นใดทั้งสิ้นที่ได้รับไปในระหว่างที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อภาคฤดูร้อน และเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินเดือนที่จะต้องชดใช้คืนแก่ส่วนราชการทันที เว้นแต่ส่วนราชการตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัตรราชการได้ หรือปฏิบัตรราชการชดใช้ไม่ครบกำหนดเวลาตาม (๑) เพราะถึงแก่ความตาย หรือถูกสั่งให้ออกหรืออนุญาตให้ลาออกจากราชการเนื่องจากเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตกเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตพิการเมื่อไม่สมประกอบ ก็ให้ระงับไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินและเบี้ยปรับจำนวนดังกล่าวคืนแก่ส่วนราชการ

หมวด ๕ การฝึกอบรม

ข้อ ๓๓ การให้ข้าราชการไปฝึกอบรม ให้ส่วนราชการพิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรหรือแนวทางการฝึกอบรมที่จะให้ไปฝึกอบรมต้องสอดคล้องหรือเป็นประโยชน์กับงาน หรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่

(๒) ต้องเป็นการไปฝึกอบรมในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ความเห็นชอบ

(๓) ข้าราชการที่จะไปฝึกอบรมต้องมีคุณสมบัติตรงตามที่หลักสูตรฝึกอบรมนั้นๆ กำหนด

ข้อ ๓๔ ข้าราชการที่ประสงค์จะไปฝึกอบรมต้องยื่นหลักฐาน ดังนี้

(๑) หลักสูตรหรือแนวทางการฝึกอบรมของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ประสงค์จะไปฝึกอบรม

(๒) บันทึกแสดงเหตุผล ความจำเป็น และความต้องการของทางราชการที่จะต้องให้ข้าราชการผู้นั้นไปฝึกอบรม

ข้อ ๓๕ การให้ข้าราชการไปฝึกอบรมตามราเบียบนี้ ถือเป็นการให้ข้าราชการเดินทางไปราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและจัดการประชุมของทางราชการ

ข้อ ๓๖ การอนุมัติข้าราชการไปฝึกอบรมให้พิจารณาอนุมัติเป็นคราวๆ ไป

การฝึกอบรมตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ห้ามน้ำยะเวลารวมกันแล้ว ต้องไม่เกินสี่เดือนต่อปีงบประมาณ

ข้อ ๓๗ การให้ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติไปฝึกอบรมกลับมาปฏิบัตรราชการ หรือปฏิบัตรราชการชดใช้ การชดใช้เงินคืนให้เป็นไปตามราเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๓๘ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ไปฝึกอบรม ต้องรายงานผลการฝึกอบรมต่อผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจอนุมัติภายในสามสิบวัน หลังจากเสร็จจากฝึกอบรม

หมวด ๖ การดูงาน

ข้อ ๓๙ เรื่องหรือหัวข้อที่จะไปดูงานต้องสอดคล้องหรือเป็นประโยชน์กับงานของส่วนราชการนั้น และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจอนุมัติ

การดูงานตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาอนุมัติได้ไม่เกินสองครั้งต่อปีงบประมาณ

ข้อ ๔๐ การดูงานตามโครงการ หรือแผนการดูงานต้องมีระยะเวลาในการดูงานไม่เกินเจ็ดวัน ในกรณีที่มีระยะเวลาในการดูงานเกินเจ็ดวัน ไม่ว่าจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตามให้ถือเป็นการฝึกอบรม

การดูงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพิ่มเติมหรือฝึกอบรม หรือเป็นการดูงานต่อจากการศึกษาเพิ่มเติมหรือฝึกอบรมอันถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพิ่มเติมหรือฝึกอบรมด้วย ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้สำหรับกรณีการศึกษาเพิ่มเติมหรือฝึกอบรม

หมวด ๗ การปฏิบัติการวิจัย

ข้อ ๔๑ การให้ข้าราชการไปปฏิบัติการวิจัย ให้ส่วนราชการพิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเป็นนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ และได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับประเทศแล้วอย่างน้อยสองผลงาน

(๒) เป็นวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โครงการหรือแผนงานที่ส่วนราชการดำเนินงานอยู่ หรือเตรียมที่จะดำเนินงาน และหัวข้อวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัยของส่วนราชการนั้นๆ ซึ่งได้มีการทำหนดผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณรองรับชัดเจน หรือหากเตรียมที่จะดำเนินการจะต้องมีแผนงานรองรับที่ชัดเจน ที่จะให้ข้าราชการกลับมาดำเนินการวิจัยต่อไป ขณะหัวข้อวิจัยเป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยตรง

(๓) ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการวิจัยสำหรับข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติการวิจัย จะต้องไม่เบิกจ่ายจากงบประมาณ และจะต้องไม่เป็นไปในลักษณะว่าจ้าง

(๔) เป็นการปฏิบัติการวิจัยตามโครงการและแผนปฏิบัติงานที่ได้รับความเห็นชอบจากส่วนราชการแล้ว

ข้อ ๔๒ ข้าราชการที่จะไปปฏิบัติการวิจัยจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษามาได้ก่อนวาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

(๒) รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ส่วนราชการอาจให้ข้าราชการที่รับราชการยังไม่ครบหนึ่งปี ไปปฏิบัติการวิจัยได้ แต่ข้าราชการผู้นั้นต้องพ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว

(๓) ส่วนราชการรับรองว่ามีประสบการณ์ในการวิจัย งานสอนหรือรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในเรื่องที่จะทำการวิจัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี และมีความเหมาะสมที่จะให้ปฏิบัติการวิจัย

(๔) ในกรณีที่เคยได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติมหรือปฏิบัติการวิจัยตามระยะบัณฑิตหรือระเบียบอื่นมาแล้ว จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ข้อ ๔๓ ส่วนราชการจะอนุมัติให้ข้าราชการไปปฏิบัติการวิจัยได้ไม่เกินสองปี นับแต่วันที่เริ่มไปปฏิบัติการวิจัย

ข้อ ๔๔ ให้ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขนี้แล้วนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการไปปฏิบัติการวิจัย

ในการขออนุมัติไปปฏิบัติการวิจัยตามวรรคหนึ่งให้แนบเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) โครงการ แผนปฏิบัติการวิจัย พร้อมหนังสือตอบรับจากสถานศึกษา สถาบัน หรือหน่วยงานที่ทำการวิจัย

(๒) บันทึกของส่วนราชการซึ่งแสดงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องให้ข้าราชการไปปฏิบัติการวิจัย ตลอดจน แผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติราชการ

(๓) รายละเอียดข้อตกลงเกี่ยวกับการไปปฏิบัติการวิจัย

ข้อ ๔๕ ข้อผูกพันของข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติการวิจัย

(๑) เมื่อเสร็จการปฏิบัติการวิจัยแล้ว ต้องกลับมาปฏิบัติราชการในหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่ก่อนเข้าปฏิบัติการวิจัย หรือในกระทรวง กรม ตามที่ทางราชการเห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ไปปฏิบัติการวิจัย แต่หากผู้นั้นได้โอนไปรับราชการที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่ในระหว่างที่ปฏิบัติราชการชดใช้อุปยานบิน เวลาที่ต้องปฏิบัติราชการต้องกล่าวต่อเนื่องไปได้และให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่นั้น รับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาฉบับด้วย

(๒) ถ้าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติการวิจัยรายได้มีส่วนภารกิจลับมาปฏิบัติราชการได้ครบตามระยะเวลาที่กำหนดตาม (๑) รวมทั้งผู้ที่ทางราชการเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไป ผู้นั้นจะต้องชดใช้คืนเงินทุน และหรือเงินเดือน รวมทั้งเงินเพิ่ม และหรือเงินอื่นใดทั้งสิ้นที่ได้รับไปในระหว่างที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติการวิจัย และเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินที่จะต้องชดใช้คืนแก่ส่วนราชการทันที เว้นแต่ส่วนราชการตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัติราชการชดใช้ หรือปฏิบัติราชการชดใช้ไม่ครบกำหนดตาม (๑) เพื่อระลึงแก่ความด้วย หรือถูกสั่งให้ออกหรืออนุญาตให้ลาออกจากราชการ เนื่องจากเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตกเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตพิการเพื่อนไม่สมประกอบ ก็ให้ระงับไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินและเบี้ยปรับจำนวนดังกล่าวคืนแก่ส่วนราชการ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๖ ข้าราชการที่ได้รับการอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ที่ได้ทำสัญญาและสัญญาค้ำประกันไว้ก่อนใช้ระเบียนนี้ให้มีผลบังคับใช้ต่อไปได้

ข้อ ๔๗ การดำเนินการใดๆ กับข้าราชการที่ได้รับอนุมัติไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยก่อนวันที่ระเบียนนี้ใช้บังคับให้เป็นไปตามระเบียนที่ใช้อุปเดิมต่อไปได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก

(ดาว พงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ